

آیین‌نامه کمیسیون‌های تخصصی شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری^۱

در اجرای ماده ۳ آیین‌نامه داخلی شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری، مصوب دومین جلسه شورا در تاریخ ۱۳۸۵/۰۲/۰۳ و همچنین براساس مصوبات جلسات سوم مورخ ۱۳۸۵/۰۷/۱۸ و سیزدهم مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۲۴، مبنی بر تعیین عناوین کمیسیون‌های تخصصی، آیین‌نامه کمیسیون‌های تخصصی شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری به شرح زیر مورد تصویب قرار می‌گیرد:

ماده ۱- تعاریف

- ۱-۱. شورای عالی: شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری؛
- ۲-۱. کمیسیون دائمی: کمیسیون دائمی شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری؛
- ۳-۱. دبیرخانه: دبیرخانه شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری؛
- ۴-۱. کمیسیون تخصصی: واحد وابسته به شورای عالی که ذیل کمیسیون دائمی تشکیل می‌شود؛
- ۵-۱. کمیسیون هماهنگی امور علمی، فناوری و نوآوری: کمیسیونی که به منظور فراهم‌سازی زمینه اجرای شرح تفصیلی وظایف و اختیارات شورای عالی و آسیب‌شناسی و بازنگری فرآیندهای حوزه علم، فناوری و نوآوری و تلفیق و هماهنگ‌سازی سیاست‌ها، اولویت‌ها و برنامه‌های حوزه علم، فناوری و نوآوری ذیل کمیسیون دائمی تشکیل می‌شود.

ماده ۲- عناوین کمیسیون‌های تخصصی

عناوین کمیسیون‌های تخصصی به تعداد ۱۰ مورد عبارت است از:

- ۱-۲. انرژی؛
- ۲-۲. حمل و نقل و عمران؛
- ۳-۲. کشاورزی، آب و منابع طبیعی؛
- ۴-۲. صنایع، معادن و فناوری اطلاعات و ارتباطات؛
- ۵-۲. دفاع، امنیت و سیاست خارجی؛
- ۶-۲. امور فرهنگی، اجتماعی و علوم انسانی و اسلامی؛
- ۷-۲. مدیریت، اقتصاد، بازرگانی و امور حقوقی؛
- ۸-۲. سلامت، امنیت غذایی و رفاه اجتماعی؛
- ۹-۲. علوم پایه و فناوری‌های همگرا؛
- ۱۰-۲. هنر و معماری.^۲

ماده ۳- وظایف

کمیسیون تخصصی برای ارائه مشاوره تخصصی در حوزه موضوعات مربوط به کمیسیون دائمی از طریق واکاوی و ارائه توصیه‌های سیاستی مناسب یا گزینه‌های تصمیم‌گیری برای توانمندسازی کمیسیون دائمی در انجام وظایف محول تشکیل می‌شود.

تبصره ۱- شرح تفصیلی وظایف کمیسیون‌های تخصصی حسب دستورالعملی خواهد بود که از طرف دبیرخانه پیشنهاد می‌شود و به تأیید کمیسیون دائمی می‌رسد. اهم این وظایف عبارتند از:

الف) شناسایی مهم‌ترین چالش‌های ملی مرتبط با حوزه کمیسیون تخصصی؛

^۱ این آیین‌نامه در پانزدهمین جلسه شورای عالی عتف مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۲ به تصویب رسید و در جلسات بیست و یکم مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۳۰، بیست و دوم مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۲۳ شورای عالی عتف و در جلسات یکصد و نود و پنج مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۳۰، دویست و پنج مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۲۰ کمیسیون دائمی اصلاح گردید.

^۲ براساس مصوبه جلسه یکصد و نود و پنج کمیسیون دائمی مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۳۰، کمیسیون تخصصی هنر و معماری به عناوین کمیسیون‌های تخصصی شورای عالی عتف، اضافه گردید.

ب) تدوین برنامه علم و فناوری پنج‌ساله (متناسب با برنامه‌های توسعه کشور) و یک‌ساله جهت رفع چالش‌های تعیین شده؛
ج) ساماندهی، مدیریت و راهبری طرح‌های کلان ملی مصوب؛
د) تهیه و تدوین گزارش عملکرد حوزه تخصصی مرتبط با برنامه‌های مصوب.
تبصره ۲- هر یک از کمیسیون‌های تخصصی می‌توانند حسب مورد و با تأیید دبیرخانه نسبت به تشکیل کارگروه‌های تخصصی موقت اقدام نمایند.

ماده ۴- ترکیب اعضاء

۴-۱. نماینده دستگاه‌های اجرایی: این گروه از اعضاء توسط وزارتخانه‌ها و سازمان‌های ملی مرتبط با حوزه فعالیت کمیسیون تخصصی (که در ماده ۶ این آیین‌نامه تعیین شده‌اند) به دبیرخانه شورای عالی معرفی شده، به نمایندگی از دستگاه‌های مذکور به عضویت کمیسیون تخصصی در می‌آیند.

تبصره ۱- در رابطه با عضویت دستگاه‌های اجرایی جدید در کمیسیون‌های تخصصی یا سلب عضویت آنها از کمیسیون‌های تخصصی، همچنین ادغام کمیسیون‌ها در یکدیگر و یا ایجاد کمیسیون‌های جدید کمیسیون دائمی به نیابت از شورای عالی تصمیم‌گیری می‌نماید.

۴-۲. اشخاص حقیقی: این دسته از اعضاء از میان دانشمندان، صاحب‌نظران و متخصصان برجسته کشور انتخاب می‌شوند. افراد دارای سوابق اجرایی و مدیریتی، فعالان عرصه کسب و کار و کارآفرینی، به‌خصوص کسب و کارهای دانش‌بنیان، در حوزه مرتبط با زمینه فعالیت کمیسیون تخصصی، در اولویت قرار دارند.

ماده ۵- فرایند انتخاب اعضاء

۵-۱. نماینده دستگاه‌های اجرایی: نمایندگان دستگاه‌های اجرایی در پاسخ به استعلام دبیر کل شورای عالی، توسط وزیر یا بالاترین مقام دستگاه مربوط از میان معاونین پژوهشی، تحقیقاتی، فناوری یا دیگر معاونین ذیصلاح به دبیرخانه معرفی خواهند شد.

۵-۲. اشخاص حقیقی: دبیرخانه مطابق «شیوه‌نامه نحوه فراخوان و انتخاب اعضاء حقیقی کمیسیون‌های تخصصی شورای عالی عتف» که به تصویب کمیسیون دائمی می‌رسد، نسبت به انتخاب اعضاء حقیقی اقدام خواهد کرد.

۵-۳. عضویت: مدت عضویت هر یک از اعضاء در کمیسیون تخصصی چهار سال و حسب صلاح‌دید مقام منصوب کننده قابل تمدید است.

۵-۴. رؤسای کمیسیون‌های تخصصی: رئیس کمیسیون تخصصی ترجیحاً از میان نمایندگان دستگاه‌های اجرایی عضو کمیسیون تخصصی با رأی موافق اکثریت کل اعضاء کمیسیون تخصصی انتخاب و با حکم رئیس کمیسیون دائمی منصوب می‌شود.

۵-۵. دبیران کمیسیون‌های تخصصی: دبیر کمیسیون تخصصی که از اعضاء کمیسیون محسوب می‌شود با انتخاب و حکم دبیر کل شورای عالی با حق رأی منصوب می‌گردد.

ماده ۶- دستگاه‌های اجرایی

دستگاه‌های اجرایی که نمایندگان آنها در کمیسیون‌های تخصصی عضویت می‌یابند عبارتند از:

۶-۱. کمیسیون تخصصی انرژی:

- سازمان حفاظت محیط زیست؛
- مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری؛
- سازمان ملی استاندارد ایران؛
- وزارت نیرو؛
- وزارت نفت؛
- وزارت صنعت، معدن و تجارت؛
- وزارت راه و شهرسازی؛
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
- سازمان انرژی اتمی ایران؛
- سازمان برنامه و بودجه کشور.

۶-۲. کمیسیون تخصصی حمل و نقل و عمران:

- وزارت جهاد کشاورزی؛
- وزارت نیرو؛
- وزارت کشور؛
- سازمان حفاظت محیط زیست؛
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
- وزارت صنعت، معدن و تجارت؛
- سازمان حفاظت محیط زیست؛
- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛
- سازمان ملی استاندارد ایران؛
- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات؛
- سازمان برنامه و بودجه کشور.
- وزارت راه و شهرسازی؛

۶-۳. کمیسیون تخصصی کشاورزی، آب و منابع طبیعی:

- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
- وزارت نیرو؛
- سازمان حفاظت محیط زیست؛
- وزارت صنعت، معدن و تجارت؛
- سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران؛
- وزارت جهاد کشاورزی؛
- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛
- سازمان ملی استاندارد ایران؛
- سازمان انرژی اتمی ایران.^۳

۶-۴. کمیسیون تخصصی صنایع، معدن و فناوری اطلاعات و ارتباطات:

- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
- وزارت صنعت، معدن و تجارت؛
- سازمان حفاظت محیط زیست؛
- وزارت نفت؛
- مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری؛
- وزارت نیرو؛
- سازمان ملی استاندارد ایران؛
- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات؛
- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح؛
- سازمان برنامه و بودجه کشور؛
- سازمان انرژی اتمی ایران.^۴

۶-۵. کمیسیون تخصصی دفاع، امنیت و سیاست خارجی:

- وزارت اطلاعات؛
- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح؛
- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات؛
- وزارت امور خارجه؛
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
- وزارت کشور؛
- سازمان برنامه و بودجه کشور.

۶-۶. کمیسیون تخصصی امور فرهنگی، اجتماعی و علوم انسانی و اسلامی:^۵

- سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران؛
- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛
- سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری؛
- وزارت آموزش و پرورش؛
- مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
- وزارت کشور؛

^۳ . براساس مصوبه جلسه دویست و پنج کمیسیون دائمی مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۲۰، سازمان انرژی اتمی ایران به لیست دستگاه‌های عضو کمیسیون کشاورزی اضافه گردید.

^۴ . براساس مصوبه جلسه دویست و پنج کمیسیون دائمی مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۲۰، سازمان انرژی اتمی ایران به لیست دستگاه‌های عضو کمیسیون صنایع اضافه گردید.

^۵ . براساس مصوبه جلسه یکصد و نود و پنج کمیسیون دائمی مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۳۰، فرهنگستان هنر از لیست دستگاه‌های عضو کمیسیون امور فرهنگی حذف گردید.

- نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها؛
- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی؛
- فرهنگستان زبان و ادب فارسی؛
- وزارت دادگستری؛
- وزارت ورزش و جوانان؛
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
- سازمان امور اداری و استخدامی کشور؛
- سازمان برنامه و بودجه کشور.

۶-۷. کمیسیون تخصصی مدیریت، اقتصاد، بازرگانی و امور حقوقی:

- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛
- وزارت صنعت، معدن و تجارت؛
- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات؛
- مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
- وزارت امور اقتصادی و دارایی؛
- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی؛
- وزارت دادگستری؛
- وزارت جهاد کشاورزی؛
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
- سازمان امور اداری و استخدامی کشور؛
- سازمان برنامه و بودجه کشور.

۶-۸. کمیسیون تخصصی سلامت، امنیت غذایی و رفاه اجتماعی:

- وزارت صنعت، معدن و تجارت؛
- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛
- وزارت آموزش و پرورش؛
- سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران؛
- وزارت جهاد کشاورزی؛
- سازمان انرژی اتمی ایران؛
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛
- وزارت ورزش و جوانان؛
- فرهنگستان علوم پزشکی.
- جهاد دانشگاهی؛
- سازمان ملی استاندارد ایران؛
- سازمان حفاظت محیط‌زیست؛
- سازمان برنامه و بودجه کشور؛

۶-۹. کمیسیون تخصصی علوم پایه و فناوری‌های همگرا:

- فرهنگستان علوم پزشکی؛
- وزارت آموزش و پرورش؛
- فرهنگستان علوم؛
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
- دانشگاه آزاد اسلامی؛
- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛
- سازمان حفاظت محیط‌زیست؛
- سازمان برنامه و بودجه کشور.
- معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری؛

۶-۱۰. کمیسیون تخصصی هنر و معماری:

- وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی؛
- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
- فرهنگستان هنر؛
- شورای عالی شهرسازی و معماری؛
- وزارت جهاد کشاورزی؛
- سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران؛
- مجمع شهرداران کلان‌شهرها؛
- حوزه هنری انقلاب اسلامی؛
- وزارت راه و شهرسازی؛
- سازمان برنامه و بودجه کشور.

^۱. این بند براساس مصوبه جلسه یکصد و نود و پنج کمیسیون دائمی مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۳۰، به آیین‌نامه اضافه گردید.

ماده ۷- کمیسیون هماهنگی امور علمی، فناوری و نوآوری: به منظور فراهم سازی زمینه اجرای شرح تفصیلی وظایف و اختیارات شورای عالی و آسیب شناسی و بازنگری فرآیندهای حوزه علم، فناوری و نوآوری و تلفیق و هماهنگ سازی سیاست ها، اولویت ها و برنامه های حوزه علم، فناوری و نوآوری کمیسیون های تخصصی مذکور در ماده ۶ این آیین نامه، کمیسیونی به نام «کمیسیون هماهنگی امور علمی، فناوری و نوآوری» با عضویت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه کشور، مرکز همکاری های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، صندوق نوآوری و شکوفایی و دبیران کلیه کمیسیون های تخصصی تشکیل می شود. نحوه تشکیل و سایر امور مرتبط با این کمیسیون حسب دستورالعملی است که توسط دبیرکل شورای عالی تهیه و تدوین می گردد. دبیر کل شورای عالی، رییس این کمیسیون خواهد بود.

ماده ۸- وظایف رییس و دبیر کمیسیون تخصصی

شرح وظایف رییس و دبیر کمیسیون تخصصی حسب دستورالعملی خواهد بود که به موجب تبصره ۱ ماده ۳ این آیین نامه به تأیید کمیسیون دائمی خواهد رسید.

ماده ۹- نحوه تشکیل و اداره جلسات

۹-۱. جلسات کمیسیون تخصصی حداقل هر ماه یکبار با حضور حداقل دو سوم اعضاء تشکیل می شود .
تبصره ۱- در جلسات انتخاب اعضای حقیقی، حضور دو سوم اعضای حقوقی الزامیست. اعضای انتخاب شده پس از تأیید توسط کمیسیون دائمی، با حکم دبیر کل شورای عالی به عضویت در کمیسیون تخصصی مربوط منصوب می شوند.
۹-۲. در کمیسیون های تخصصی، تصمیمات با رأی موافق اکثریت نسبی کل اعضای کمیسیون معتبر است.
۹-۳. اعضای کمیسیون های تخصصی باید شخصاً در جلسات کمیسیون شرکت کنند؛ اما در صورت فراهم شدن امکانات و تجهیزات لازم از طریق تله کنفرانس نیز امکان پذیر است.
۹-۴. سایر موارد مربوط به تشکیل و اداره جلسات کمیسیون تخصصی حسب دستورالعملی خواهد بود که به موجب تبصره ماده ۳ این آیین نامه به تأیید کمیسیون دائمی خواهد رسید.
۹-۵. از زمان تصویب این آیین نامه کلیه تصمیمات و اقداماتی که کمیسیون های تخصصی از بدو تشکیل تاکنون اتخاذ کرده و صورت داده اند معتبر و نافذ است.

ماده ۱۰- نحوه حضور و غیاب اعضاء

چنانچه عضوی در طول سال، ۳ جلسه متوالی یا ۵ جلسه غیرمتوالی در جلسات کمیسیون های تخصصی شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری غیبت غیرموجه (به تشخیص دبیر و دبیرخانه) داشته باشد و یا چنانچه تحت هر شرایطی، حداقل ۵۰٪ جلسات برگزار شده در طول سال را غایب بوده باشد، تصمیمات زیر اتخاذ می شود:

الف: در خصوص اعضای حقیقی در صورت کاهش حدنصاب، اعضای علی البدل (به ترتیب انتخاب) جایگزین عضو غایب خواهند شد.

ب: در خصوص اعضای حقوقی، دبیر کمیسیون تخصصی مراتب را به دبیرخانه اعلام و دبیرکل شورا غیبت عضو مورد نظر را به بالاترین مقام دستگاه مربوط اعلام نموده و درخواست جایگزین را طرح خواهد نمود.

تبصره ۱- ضمناً گزارش نوبه ای حضور اعضاء به مقامات منصوب کننده جهت استحضار توسط دبیرخانه ارسال شود.

تبصره ۲- عضو حقیقی مجاز به معرفی نماینده برای حضور در جلسه نمی باشد.

تبصره ۳- نماینده دستگاه اجرایی (عضو حقوقی) می تواند در صورت عدم امکان حضور در جلسه خود حداکثر تا ۵ جلسه یک نفر نماینده ثابت را در شأن جلسه معرفی نماید و نماینده معرفی شده صرفاً تا ۵ جلسه مجاز به حضور در جلسه می باشد.

تبصره ۴- در صورتیکه نماینده هر یک از دستگاه های عضو کمیسیون از سمت خود در دستگاه جایجا شده و یا بازنشست گردد مقام منصوب کننده می بایست فردی را به عنوان جایگزین وی معرفی نماید.

ماده ۱۱- این آیین‌نامه در تاریخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۲ به تصویب شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری رسید و در جلسات بیست و یکم مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۳۰، بیست و دوم مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۲۳ شورا، در جلسات یکصد و نود و پنجمین مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۳۰ و دویست و پنجمین مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۲۰ کمیسیون دائمی بندهایی از آن اصلاح و تکمیل و در یازده ماده و شش تبصره تصویب شد و از زمان تصویب لازم‌الاجرا است.